

בעקבות המאמר המתורגם "עלות ייצורו של חלב עתיר רכיבים"

טבלה 1.

רווח מיצור 1 ק"ג לקטוז	רווח מיצור 1 ק"ג חלבון	רווח מיצור 1 ק"ג שומן	תסריט
5.542	0.000	0.000	1 הכנסות
0.290	0.990	0.530	1 הוצאות
5.252	-0.990	-0.530	1 רווח
4.006	1.100	1.100	2 הכנסות
0.290	0.990	0.530	2 הוצאות
3.716	0.110	0.570	2 רווח
1.073	5.500	1.100	3 הכנסות
0.290	0.990	0.530	3 הוצאות
0.783	4.510	0.570	3 רווח
0.152	6.160	1.760	4 הכנסות
0.290	0.990	0.530	4 הוצאות
-0.138	5.170	1.230	4 רווח
-0.277	6.396	2.132	ישראל הכנסות
0.290	0.990	0.530	ישראל הוצאות
-0.567	5.406	1.602	ישראל רווח

ברצוני להעיר את ההערות הבאות:

1. ערכתי את נתוני המאמר בטבלה מרוכזת (טבלה 1) הכוללת גם את נתוני התמחור של ישראל, על פי המחירים הנקובים במאמר הנ"ל.
2. מן הנתונים עולה ששיטת התמחור הנהוגה בישראל היא השיטה המעודדת ביותר את העלאת תכולת רכיבי החלב.
3. מעבר למה שמוצג בטבלה וכתוב במאמר, יש לרפתן הישראלי עידוד נוסף לייצור תכולת רכיבים גבוהה בכך שהמכסה היא מכסת נוזלים והתשלום הוא לפי מוצקים.
4. המגמות שמוצגות בטבלה המראות שיש כדאיות להוריד את הנפח ולהעלות את תכולת הרכיבים הן רק חלק מהתמונה, והתמונה כולה היא שהורדת הנפח והעלאת התכולות גורמת להקטנת הייצור של שומן וחלבון מכל פרה ובכך יש נזק רב ביותר ברמה הארצית, מאחר שצריך יותר פרות כדי לייצר את המכסה הארצית (טבלה 2 מציגה את השפעת כמות החלב לפרה על כמות הרכיבים לפרה).

טבלה 2.

קבוצת תנובה	תחום תנובה שנתי ק"ג	תנובה ממוצעת שנתית			הפרש בין ייצור ממוצע שנתי	הפרש בין % חלבון	הפרש בין % שומן
		חלב ק"ג	חלבון %	שומן %	שומן ק"ג	חלבון %	שומן %
1	מתחת 8000	7280	3.170	3.409	231	0.239	17.4
2	8000- 8500	7739	3.149	3.372	244	0.223	17.2
3	8500- 9000	8765	3.098	3.292	272	0.194	17.0
4	9000- 9500	9262	3.072	3.253	285	0.180	16.7
5	9500-10000	9753	3.043	3.209	297	0.167	16.3
6	10000-10500	10247	3.015	3.164	309	0.149	15.2
7	10500-11000	10742	2.983	3.120	320	0.138	14.8
8	11000-11500	11283	2.954	3.066	333	0.112	12.7
9	11500-12000	11734	2.928	3.019	344	0.090	10.6
10	12000-12500	12229	2.898	2.975	354	0.077	9.5
11	12500-13000	12723	2.873	2.927	365	0.054	6.9
12	מעל 13000	13601	2.831	2.844	385	0.013	1.8

בסיכום, מחשבון שערכתי בין פרה שנותנת 7,500 ליטר עם 4% שומן ו-3.5% חלבון בהשוואה לפרה הישראלית שנותנת 9,211 ליטר עם 3.16% שומן ו-2.99% חלבון יש יתרון לפרה גבוהה התנובה **בראיה ארצית** בכך שהוצאות הייצור של כל החלב בישראל תהיינה נמוכות יותר ב-10% לפחות.

דניאל פרי

5. הקטנת הנפח והעלאת תכולת הרכיבים גורמת גם לעליה מוגדלת יותר באחוז השומן מאשר באחוז החלבון ובכך נגרמים עודפי שומן גדולים שגורמים לנזקים כבדים (טבלה 2 מציגה את השפעת כמות החלב לפרה על ההפרש בכמות הרכיבים שמייצרת כל פרה).

תנובת החלב ברפתות אריזונה וניו-מכסיקו

נכון לסוף חודש ספטמבר 1995, פורסמו תוצאות ביקורת החלב הרשמי, מהן נביא כאן את תמצית הנתונים, המתייחסים לס"ה 78,967 פרות חלב בביקורת בשתי מדינות אלה. שימו לב לעובדה שתנובות אלה הושגו בתנאי אקלים מדבריים למחצה.

אריזונה	ניו-מכסיקו	
54	28	מספר העדרים בסקירה
967	952	מספר פרות ממוצע לעדר
85	86	פרות בחליבה, %
192	184	ימים אחרי ההמלטה, בממוצע
23.0	25.6	חלב לפרה בעדר, ק"ג בממוצע
3.5	3.2	שומן, %
27.1	30.2	חלב לפרה בביקורת, ק"ג בממוצע
81	76	ימים עד הזרעה ראשונה
142	127	ימיריק
13.6	13.4	מרווח בין המלטות, חודשים
63	65	ימי יובש לפני המלטה זאת
34	21	יציאת פרות, %

ממוצעים שנתיים לשתי המדינות, מתייחסים ל-12 החודשים האחרונים.

אריזונה	ניו-מכסיקו	
9,510	9,682	תנובת חלב, ק"ג/פרה
3.6	3.2	שומן, %
3.2	3.2	חלבון, %
342.4	309.8	שומן, ק"ג
304.3	309.8	חלבון, ק"ג
646.7	619.6	ס"ה שומן+חלבון, ק"ג